

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 23/2018-13

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 24. januára 2018 predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti [REDACTED], [REDACTED], zastúpenej advokátskou kanceláriou A|K|K|L advokáti s. r. o., Miletičova 5B, Bratislava, v mene ktorej koná advokát Mgr. Peter Lukášek, ktorou namietala porušenie svojich základných práv podľa čl. 26 ods. 1 a 2 a čl. 46 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s porušením čl. 12 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práv podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 10 ods. 1 a 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v spojení s porušením čl. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 SŽ 11/2015 z 24. mája 2017, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti [REDACTED], o d m i e t a pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 7. augusta 2017 v elektronickej podobe bez elektronického podpisu doručená sťažnosť

obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namietala porušenie svojich základných práv podľa čl. 26 ods. 1 a 2 a čl. 46 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) v spojení s porušením čl. 12 ods. 1 ústavy a práv podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 10 ods. 1 a 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) v spojení s porušením čl. 1 dohovoru rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 2 SŽ 11/2015 z 24. mája 2017 (ďalej aj „napadnutý rozsudok“).

2. Sťažovateľka v sťažnosti uvádza, že Rada pre vysielanie a retransmisiu (ďalej len „rada“) jej oznámila začatie správneho konania oznámením vo veci možného porušenia povinnosti podľa § 16 ods. 3 písm. e) zákona č. 308/2000 Z. z. o vysielaní a retransmisii a o zmene zákona č. 195/2000 Z. z. o telekomunikáciách v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 308/2000 Z. z.“) v súvislosti s odvysielaním programu *Stav ohrozenia*, ktorý bol odvysielaný s českým dabingom, čím došlo k nezabezpečeniu používania štátneho jazyka v súlade so zákonom. Rozhodnutím č. RP 40/2015 z 25. augusta 2015 rada uložila sťažovateľke sankciu – pokutu vo výške 500 € za porušenie povinnosti podľa § 16 ods. 3 písm. e) zákona č. 308/2000 Z. z. Proti tomuto rozhodnutiu rady podala sťažovateľka na najvyššom súde opravný prostriedok, ktorým sa domáhala preskúmania jeho zákonnosti. Najvyšší súd rozhodol napadnutým rozsudkom z 24. mája 2017, ktorým potvrdil rozhodnutie rady.

3. Podľa sťažovateľky najvyšší súd napadnutým rozsudkom z 24. mája 2017 porušil v záhlaví označené práva, pretože *«... nedostatočne, svojvoľne a arbitrárne odôvodnil svoje rozhodnutie vo vzťahu k odvolaciemu dôvodu nedostatočného odôvodnenia nenaplnenia kritérií pre zásah do slobody prejavu; (ii) potvrdením rozhodnutia Rady arbitrárne uzavrel, že došlo k splneniu podmienok predpokladaných ústavou na obmedzenie slobody prejavu sťažovateľky...»*

3 Absencia kvalifikovaného odôvodnenia 3.1 Sťažovateľka jasne a zrozumiteľne formulovala svoj odvolací dôvod, ktorý navyše výslovne zdôraznila na vytýčenom ústnom pojednávaní dňa 24.05.2017. Sťažovateľka namietala, že nedošlo k splneniu podmienok na obmedzenie slobodu prejavu... Sťažovateľka doslovne uviedla, že od najvyššieho súdu

legitímne očakáva, že ak tak neurobila Rada, tak aspoň najvyšší súd by mal pomenovať, ktorý z piatich možných legitímnych cieľov predstavuje cieľ pre obmedzenie slobody prejavu v predmetnej veci a či je obmedzenie proporcionálne. 3.2 Napriek výslovnému odvolaciemu dôvodu, najvyšší súd uviedol (str. 9-10), že nakoľko zákon (o ochrane štátneho jazyka) ukladá povinnosť vysielateľovi vysielat' v štátnom jazyku, tak došlo len k situácii predpokladanej ústavou SR v čl. 26. ods. 2 (podmienky podnikania v odbore televízneho vysielania ustanoví zákon), preto nedošlo k obmedzeniu práva na slobodu prejavu. Najvyšší súd sa teda nijako nevysporiadal s podstatným odvolacím dôvodom, čím sa zjavným a závažným spôsobom dopustil zásahu do práva sťažovateľky na spravodlivé súdne konanie, najmä práva na určité a zrozumiteľné odôvodnenie rozhodnutia...

V prejednávanej veci je preto možné konštatovať, že odvysielané informácie v inom ako slovenskom jazyku neboli spôsobilé svojou povahou aktivovať meritórne uvažovanie o obmedzení práva divákov prijímať informácie šírené sťažovateľkou výlučne v slovenskom jazyku nakoľko takéto právo divákov neexistuje a „už vôbec nie dostať sa do kolízie s konkrétnym verejným záujmom v zmysle čl. 26 ods. 4 ústavy alebo čl. 10 ods. 2 dohovoru, ktorého ochrana by si vyžadovala intervenciu štátu“ (Nález Ústavného súdu SR, sp. zn.: II. ÚS/307/2014-45 z 18.12.2014). 4.7 Sťažovateľka trvá naďalej na svojej argumentácii, že obmedzenie slobody prejavu na základe rozhodnutia Rady a rozhodnutia najvyššieho súdu taktiež nebolo proporcionálne (nevyhnutné v demokratickej spoločnosti) a má tiež za to, že je bez právneho významu zaoberať sa skúmaním proportionality (aplikáciou testu proportionality), pretože samotný zásah (rozhodnutie Rady a rozhodnutie najvyššieho súdu) nesmeroval k ochrane práv a slobôd iných, bezpečnosti štátu, verejného poriadku, ochrane verejného zdravia a mravnosti, a z tohto dôvodu nemohol byť zásah zákonný...»

4. Na základe uvedenej argumentácie sťažovateľka navrhla, aby o sťažnosti rozhodol ústavný súd takýmto nálezhom:

„1. Základné práva (sťažovateľky, pozn.)... podľa článku 26 ods. 1 a ods. 2 a článku 46 ods. 1 a ods. 2 v spojení s článkom 12 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a článku 6 ods. 1 a článku 10 ods. 1 a ods. 2 v spojení s článkom 1... dohovoru... rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní o odvolaní pod sp. zn.: 2Sž/11/2015 zo dňa 24.05.2017, porušené boli.

2. Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní o odvolaní pod sp. zn.: 2Sž/11/2015 zo dňa 24.05.2017 sa zrušuje vo všetkých výrokoch a vec sa vracia Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na ďalšie konanie.

3. Najvyšší súd Slovenskej republiky je povinní uhradiť (sťažovateľke, pozn.)... so sídlom [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], trovy právneho zastúpenia vo výške 100% na účet (právneho zástupcu, pozn.)... do pätnásť dní od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

5. Ústavný súd podľa čl. 127 ods. 1 ústavy rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

6. Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

7. Podľa § 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde návrh na začatie konania sa ústavnému súdu podáva písomne. Návrh musí obsahovať, akej veci sa týka, kto ho podáva, prípadne proti komu návrh smeruje, akého rozhodnutia sa navrhovateľ domáha, odôvodnenie návrhu a navrhované dôkazy. Návrh musí podpísať navrhovateľ (navrhovatelia) alebo jeho (ich) zástupca.

8. Podľa § 31a ods. 1 zákona o ústavnom súde ak tento zákon neustanovuje inak a povaha veci to nevyklučuje, použijú sa na konanie pred ústavným súdom primerane ustanovenia Civilného sporového poriadku alebo Trestného poriadku.

Podľa § 125 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej aj „CSP“) podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva.

9. Ustanovenia Civilného sporového poriadku tak jednoznačne určujú, že podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe musia byť autorizované podľa osobitného predpisu. Autorizácia sa vykonáva zaručeným elektronickým podpisom alebo zaručenou elektronickou pečaťou.

10. Sťažovateľka, zastúpená kvalifikovaným právnym zástupcom, podala 7. augusta 2017 sťažnosť ústavnému súdu v elektronickej podobe – na elektronickom formulári „*Podanie na začatie konania pred ÚS SR*“. Podanie však nebolo autorizované, t. j. podpísané zaručeným elektronickým podpisom alebo zaručenou elektronickou pečaťou. O tejto skutočnosti, t. j. o tom, že podanie neobsahuje elektronický podpis, bol právny zástupca sťažovateľky informovaný „*Oznámením o výsledku overenia elektronických podpisov podania ePodateľňou ÚS SR*“ odoslaným 7. augusta 2017.

11. Podaním, ktoré bolo doručené ústavnému súdu 11. augusta 2017 poštou, sťažovateľka doplnila sťažnosť – predložila prílohy sťažnosti – splnomocnenie udelené právnomu zástupcovi, rozhodnutie rady z 25. augusta 2015, odvolanie sťažovateľky proti tomuto rozhodnutiu a napadnutý rozsudok z 24. mája 2017. V lehote desiatich dní však sťažovateľka ústavnému súdu nedoručila samotnú sťažnosť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizovanú podľa osobitného predpisu.

12. Ústavný súd prihliadol aj na to, že uznesením sp. zn. I. ÚS 328/2017 zo 14. júna 2017 bola odmietnutá skoršia sťažnosť sťažovateľky, zastúpenej rovnakým právny zástupcom, z dôvodu, že sťažnosť podaná v elektronickej podobe nebola autorizovaná a v príslušnej lehote nebola doplnená v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizovaná a sťažovateľka nedoručila ústavnému súdu splnomocnenie a príslušné prílohy. Predmetné uznesenie ústavného súdu nadobudlo právoplatnosť 20. júla 2017, t. j. právny zástupca sťažovateľky bol v čase podávania prejednávanej sťažnosti oboznámený s dôvodom odmietnutia predchádzajúcej sťažnosti sťažovateľky. Z rovnakých dôvodov ústavný súd uznesením sp. zn. II. ÚS 565/2017 z 12. septembra 2017 odmietol aj ďalšiu sťažnosť sťažovateľky.

13. Ústavný súd v tejto súvislosti zdôrazňuje, že nedostatky v zákonom predpísaných náležitostiach, aký vyplýva z podania sťažovateľky, nie je povinný odstraňovať z úradnej povinnosti. Na taký postup slúži inštitút povinného právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom a publikovaná judikatúra, z ktorej jednoznačne vyplýva, ako ústavný súd posudzuje nedostatok zákonom predpísaných náležitostí podaní účastníkov (IV. ÚS 77/08, I. ÚS 368/2010, IV. ÚS 322/2010, IV. ÚS 399/2010, III. ÚS 357/2010, III. ÚS 267/2010, II. ÚS 309/2010, III. ÚS 262/2010, III. ÚS 210/2010, I. ÚS 162/2010, IV. ÚS 234/2010, III. ÚS 206/2010, IV. ÚS 159/2010, IV. ÚS 213/2010, IV. ÚS 134/2010).

14. Podľa § 18 ods. 2 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov advokát je povinný dôsledne využívať všetky právne prostriedky, a takto chrániť a presadzovať práva a záujmy klienta. Tieto povinnosti advokáta vylučujú,

aby ústavný súd nahradzoval úkony právnej služby, ktoré je povinný vykonať advokát tak, aby také úkony boli objektívne spôsobilé vyvolať nielen začatie konania, ale aj prijatie sťažnosti na ďalšie konanie, ak sú na to splnené zákonom ustanovené predpoklady. Osobitne to platí pre všetky zákonom ustanovené náležitosti úkonov, ktorými začína konanie pred ústavným súdom. Aj v tomto ohľade naďalej zostáva v platnosti zásada „*vigilantibus iura scripta sunt*“, t. j. bdelym patrí právo, a to o to zvlášť, ak ide o osoby práva znalé (napr. advokáta).

15. Vzhľadom na kvalifikované právne zastúpenie ústavný súd sťažovateľku na odstránenie nedostatkov sťažnosti nevyzýval, primerane aplikujúc § 160 ods. 3 písm. b) a § 125 ods. 2 CSP v spojení s § 31a ods. 1 zákona o ústavnom súde, a sťažnosť odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.

16. Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti sa ústavný súd už ďalšími návrhmi sťažovateľky nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 24. januára 2018